ASTĂ-SEARĂ, PREMIERĂ

„Centrul înaintaş"—pe scena studenţilor

În faţa oglinzii, înălţată albă ca o lebădă într-o graţioasă „poantă", o tînără se priveşte cu vădită curiozitate şi satisfacţie. Violeta Pop îmbracă pentru prima oară în această dimineaţă veşmîntul în care avea să-şi trăiască seri de-a rîndul noua viaţă de interpretă: rolul balerinei Nora din piesa „Centrul înaintaş a murit în zori". Spectacolul în pregătire la studioul Institutului de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale" intra într-o nouă fază: era doar prima repetiţie cu costume şi lumini, prima repetiţie în care colegii de clasă se descopereau unul pe altul aşa cum aveau să arate în spectacol. Un asemenea eveniment este întotdeauna pentru colectivul care creează un spectacol o sărbătoare emoţionantă. Pe scenă se intonează pentru prima oară partitura luminilor, aşa cum a fost ea concepută, şi printre studenţii îmbrăcaţi în straiele noi ale personajelor, domneşte pretutindeni nerăbdarea apropiatei şi temutei premiere şi dulcea presimţire a tracului.

Şi bineînţeles, cel mai emoţionat este şi în cazul nostru, regizorul. Raul Serrano, care învaţă din anul IV al institutului la clasa maestrului emerit al artei Moni Ghelerter, pregăteşte cu acest spectacol un studiu de regie. Şi în timp ce regizorul debutant dirijează cu observaţii precise repetiţia viitoarei premiere de pe minuscula scenă din str. 30 Decembrie, profesorul, devenit spectator, a luat loc undeva în fundul sălii, de unde intervine rar cu o sugestie sau o observaţie.

Spectacolul ulmeşte de la început prin neobişnuit. Scena nu are cortină, iar la bătaia gongului, trei panouri s-au ridicat descoperind o piaţă, în faţa unei închisori. Sub tăişul unei firave raze de lumină, se iţeşte pe o bancă trupul chircit al unui vagabond.

— Hei, hei, trezeşte-te! — a strigat gardianul. Astăzi e interzis dormitul. În piaţa asta o să aibă loc o ceremonie deosebit de importantă. Îndată or să vină şi dulgherii să ridice spînzurătoarea...

În piaţa asta va fi spînzurat în zori un om. Şi vagabondul îl cunoaşte pe acest om, care nu este altul decît celebrul Cacio Garibaldi, cel mai bun centru înaintaş pe care l-a văzut lumea. Şi în timp ce vagabondul covîrşit de descoperirea sa, prinde să evoce trecutul, lîngă mine, pe bancă, o tînără scrie de zor.

Jucătorul de fotbal Cacio este vîndut la licitaţie

— Dumneata ce rol ai în spectacol?
— o întreb în şoaptă.
— Eu? Nici unul! — îmi răspunde.
— Atunci ce notezi tot timpul?
— Să vedeţi — răspunde ea zîmbind. „Vagabondul", studentul Constantin Florescu, pe lîngă că-mi este coleg, îmi este şi soţ şi între noi există o convenţie: să ne „regizăm" şi să ne supraveghem interpretarea...

Între timp spectacolul îşi continuă desfăşurarea într-un ritm cu adevărat impetuos. O adevărată cascadă de fantezie colectivă caută să valorifice fiecare subtilitate a textului. Adesea scenele sînt oprite şi reluate. Pe alocuri a fost descoperit un gest care trebuie reţinut, un ton sau o lumină, alteori se mai caută încă o idee iar colectivul actoricesc nu este deloc străin de căutările regizorului

În pauză ne întreţinem cu cîţiva dintre interpreţii spectacolului, cu centrul înaintaş Aristides Garibaldi învinuit de asasinat, rol împărţit frăţeşte de doi studenţi: Eugen Racoţi şi Nicolae Pomozeca şi cu Lupus, interpretat de Gh. Dincă.

Alături de ei, s-au adunat în jurul nostru şi alţi interpreţi ai viitorului spectacol, între care studenţii Ştefan Tapălagă, Dimitrie Stoica, Vasile Gheorghiu, G. Drăgănescu, Al. Haznaş, Violeta Pop şi Anca Roşu. Dar iată-l şi pe regizor, studentul Raul Serrano:

— Este o veche dorinţă a mea montarea acestei piese din repertoriul dramaturgiei progresiste. Augustin Cuzzani şi-a intitulat piesa „farsă". Dar ea este mult mai mult decît o simplă farsă, este o satiră acidă, convingătoare şi plină de fantezie artistică. Tema ei este dublă: în primul rînd procesul de creştere a revoltei împotriva sclaviei capitalului, în sufletul unui om simplu iar apoi felul cum deformează capitalismul orice activitate omenească. După cum vedeţi tragicul se împleteşte cu satira în mod organic. În ce priveşte realizarea ei artistică este o adevărată piesă populară care nu întîmplător a ţinut afişul doi ani la Buenos Aires, ceea ce este un record. Ne vom strădui să valorificăm cît mai bine această interesantă lucrare a lui Cuzzani. Iată de ce vă invităm la premiera de vineri seara.

T. CARANFIL

Informaţia Bucureştiului
2 decembrie 1960